

ÇOK ACELE

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

GÜNLÜK

7/8036

Sayı : B.10.0.ACS.0.12.00.14/610-3747

Konu : Yazılı Soru Önergesi

2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 04.06.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13338 sayılı yazınız.

Yazınız ekinde bulunan, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet ŞANDIR tarafından yazılı olarak cevaplanması için verilen "bebek ölümlerine ilişkin" 7/8036 sıra sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Sözü edilen soru önergesine cevap teşkil edecek olan bilgiler hazırlanmış ve ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ

Bakan

EKLER:

1- 4 sayfa doküman (3 nüsha)

Mersin Milletvekili Sn. Mehmet ŞANDIR tarafından verilen bebek ölümlerine ilişkin 7/8036 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

Bebek ölüm hızı bir ülkede sağlık hizmetlerinin düzeyini gösteren en hassas ölçüttür.

UNICEF yayınladığı, "Dünya Çocuklarının Durumu-2007" raporuna göre, ülkemizde bebek ölüm hızı (BÖH), bizden yoksul 32 ülkenin değerinden daha kötüdür.

Kişi başına milli geliri (KBMG) bizimkinden iyi olup da, BÖH bizimkinden kötü olan hiçbir ülke yoktur.

"Dünya Çocuklarının Durumu-2007" raporuna göre;

	KBMG (\$)	BÖH (binde)	Ort. Ömür (yıl)
Türkiye' de	4710	26	69
Vietnam' da	620	16	71
Moldova' da	880	14	69
Sri Lanka' da	1160	12	74
Filistin' de	1110	21	73
Suriye' de	1380	14	74
Küba' da	1170	6	78

Bu veriler ülkemizde para ve insan gücü kaynaklarının iyi yönetilemediğini ve israf edildiğini göstermektedir.

Bu da göstermektedir ki, bebek ölümlerinin en önemli nedeni sağlık hizmetlerinin yeterli olmayışıdır.

- 1- Bebek ölümlerinin nedenleri tespit edilmiş midir, bu nedenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik önlemleri kapsayan bir projeniz bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Ülkemizde uygulamakta olduğumuz sağlıkta dönüşüm programında ana ve çocuk sağlığı öncelikli konularımız arasında yer almaktadır. Bu çerçevede yürüttüğümüz programlar sonucunda gerek anne gerekse bebek ölümlerinde önceki yıllarla kıyaslanamayacak ölçüde büyük başarılar elde edilmiştir. UNICEF'in 2009 Dünya Çocuklarının Durumu raporuna göre, Türkiye 5 Yaş Altı Çocuk Ölümlerini en hızlı düşüren 6 ülke arasında yer almaktadır.

5 yaş altı çocuk ölümlerinde yıllık azalma oranlarına göre ülke sıralaması (2007)				
Ülkeler	5 yaş altı çocuk ölümü 1990	5 yaş altı çocuk ölümü 2007	Ortalama Yıllık Azalma Oranı 1990-2007	1990 yılına göre gelişme (%)
Tayland	31	7	8.8	77
Peru	78	20	8.0	74
Maldivler	111	30	7.7	73
Portekiz	15	4	7.8	73
Vietnam	56	15	7.7	73
Türkiye	82	23	7.5	72

Kaynak: 2009 Dünya Çocuklarının Durumu Raporu UNICEF

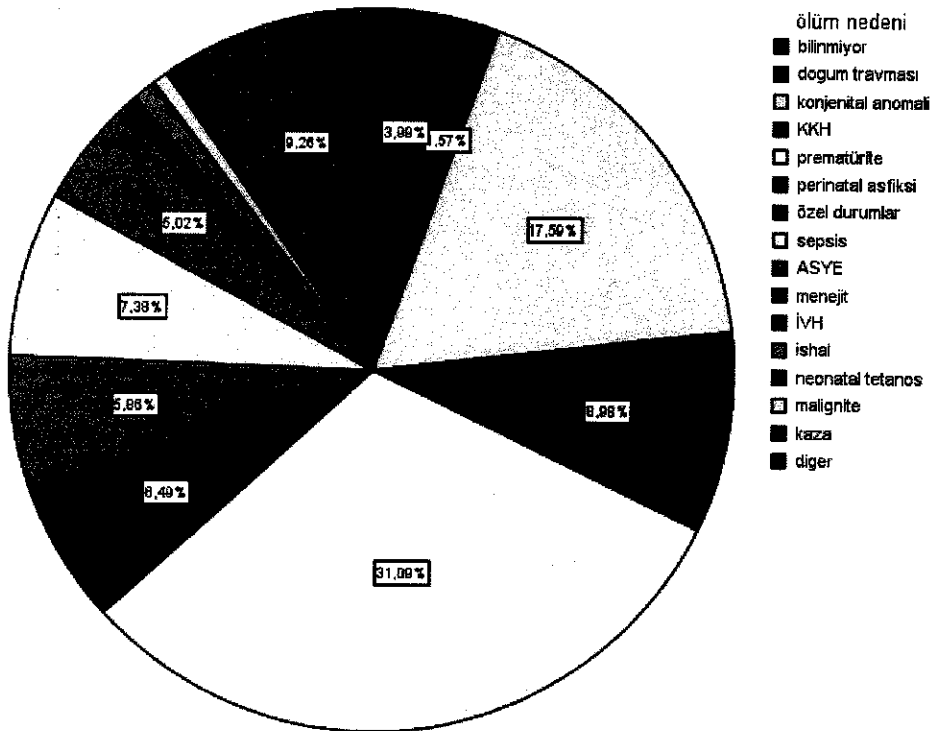
Hacettepe Nüfus Etütleri Enstitüsü'nün her 5 yılda bir gerçekleştirdiği 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması ön raporuna göre ise bebek ölüm hızı binde 17,6' lara kadar düşmüştür. 2003 yılında bu oran binde 28,7 idi.

Hacettepe Bebek ölümlerinde karşılaştırma yapılırken ülkelerin gelir durumuna göre değerlendirme yapılması gerekmektedir. Ülkemiz yüksek orta gelir grubunda yer almaktadır. Ülkemizin bebek ölüm hızı, içinde bulunduğu gelir grubuna göre aşağıda verilmiştir:

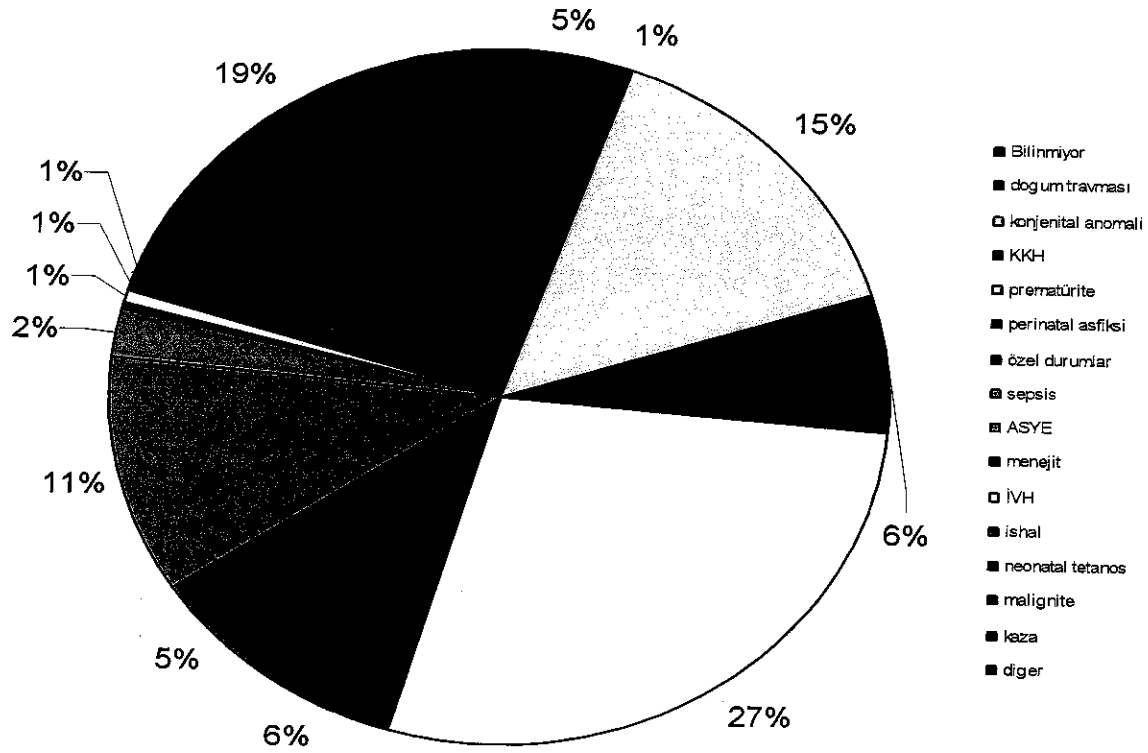
2007 Yılı Bebek Ölümlerinde Dünya Ülkeleri Arasındaki Yerimiz	
Türkiye (binde)	22
DÜNYA ORTALAMASI (binde)	49
GELİR DURUMU GRUBU (binde)	
Düşük Gelir Grubu	73
Düşük Orta Gelir Grubu	27
Yüksek Orta Gelir Grubu	22
Yüksek Gelir Grubu	6
WHO BÖLGELERİ GRUBU (binde)	
Afrika Bölgesi	94
Amerika Bölgesi	18
Güney Doğu Asya Bölgesi	52
Avrupa Bölgesi	14
Doğu Akdeniz Bölgesi	62
Batı Pasifik Bölgesi	20
Kaynak: WHO 2008 İstatistikleri	

1- Bakanlığımız tarafından bebek ölümlerine ilişkin bilgi 2007 ve 2008 yılları için ayrıntılı olarak toplanmıştır. Daha önce bu veriler toplanmamakta idi.

2007 yılında gerçekleşen bebek ölümlerinin nedenlere göre dağılımı;

2008 yılında gerçekleşen bebek ölümlerinin nedenlere göre dağılımı;

Bu ölüm nedenleri değerlendirilerek Bakanlığımız tarafından bebek ölümlerini önlemeye yönelik programlar yapılandırılmıştır.

Bunlar:

- **Yenidoğana Temel Yaklaşımın Sağlanması Programı (NRP)**
- **Bebek Ve Çocuk İzlemleri Programı**
- **Yenidoğan Yoğun Bakım Programı**
- **Yenidoğan Taramaları Programı (Fenilketonüri, Kongenital Hipotroidi, İşitme, Görme)**
- **Çocuk Beslenmesi Programı (Anne sütünün desteklenmesi, Demir Desteği, D vitamini Desteği, Gebe Demir Desteği, İyotlu Tuz, v.b.)**
- **Çocuk Enfeksiyonlarını Önleme Programı**
- **Genişletilmiş bağışıklama programı (GBP)**
- **Polio Eradikasyon Programı (PEP)**
- **Kızamık Eliminasyon Programı (KEP)**

Programlarıdır.

Ayrıca 2009 yılında başlattığımız **Bebek Ölümlerini İzleme Programı** ile ölen her bir bebeğin ölüm nedeni çok detaylı olarak incelenmekte ve aynı nedenle yeni ölümlerin olmaması için tedbirler alınmaktadır..

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.